

UPORABA ŽIVALI V POSKUSIH V LETU 2017

Zahteva za poročanje izhaja iz 54. člena Direktive Sveta 2010/63/EU in Izvedbenega Sklepa komisije 2012/707/EU. V Sloveniji pravno podlago za poročanje predstavlja Zakon o zaščiti živali (Uradni list RS, št 23/13 – UPB3) in Pravilnik o pogojih za izvajanje poskusov na živalih (Uradni list RS, št 37/13 in 89/14). V skladu s 35. členom pravilnika, ki določa pogoje za uporabo živali v poskusih, morajo organizacije, ki izvajajo poskuse na živalih, vsako leto pripraviti letno poročilo o uporabi živali. V poročilu so zajeti podatki o številu in vrsti uporabljenih živali, namenu uporabe, določeni težavnosti posameznih postopkov, itd.

Preglednica 1: Število in vrsta uporabljenih živali ter namen uporabe v letu 2017

Vrsta živali/Namen uporabe	Temeljne raziskave	Translakcijske in uporabne raziskave	Regulativna uporaba in rutinska proizvodnja	Zaščita okolja z namenom zaščite zdravja in dobrobiti ljudi in živali	Visokošolsko izobraževanje ali usposabljanje	Skupaj
miši (<i>Mus musculus</i>)	715	1.776	2.042		30	4.563
podgane (<i>Rattus norvegicus</i>)	200		12		14	226
kunci (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)			129		6	135
konji (<i>Horses</i>)					2	2
prašiči (<i>Pigs</i>)	70				10	80
ovce (<i>Ovis</i>)	2			16	10	28
domača kokoš (<i>Gallus gallus domesticus</i>)		10				10
Druge ribe (<i>Other fish</i>)	48				50	98
Skupaj	1.035	1.786	2.183	16	122	5.142

V letu 2017 je bilo v poskusih v Republiki Sloveniji uporabljenih 5.142 živali, kar je manj kot v prejšnjih letih. V Sloveniji se v poskusih večinoma uporabljajo laboratorijski glodavci (miši in podgane) in kunci, ki predstavljajo več kot 95% vseh uporabljenih živali. Poleg tega so bile uporabljene še naslednje vrste živali: konji, prašiči, ovce, domače kokoši in ribe (šarenka in soška postrv).

Več kot polovica (54,86%) vseh poskusnih živali je bilo uporabljenih za namen raziskav na področju onkologije, proučevanja različnih organskih sistemov, endokrinologije ter obnašanja živali.

Za namen regulativne uporabe in rutinske proizvodnje se v Sloveniji uporabljajo miši, podgane in kunci in sicer za kontrolo kakovosti zdravil, vključno s testiranjem varnosti in učinkovitosti serije, kar predpisuje zakonodaja na področju zdravil. V letu 2017 je bilo v ta namen uporabljenih 2.183 živali.

Vsako leto se za namen visokošolskega izobraževanja ali različnih usposabljanj (zdravniki, veterinarji, bodoči izvajalci in vodje v poskusih) uporabi manjše število živali. Tako je bilo v ta namen v letu 2017 uporabljenih 122 živali (miši, podgane, kunci, konji, prašiči, ovce in ribe), kar predstavlja manj kot 3% vseh uporabljenih živali.

Manj kot 1% živali (16 ovc) je bilo uporabljenih za namen zaščite okolja zaradi zaščite zdravja ljudi in živali.

V poskusih je bilo uporabljenih tudi 351 gensko spremenjenih (GS) živali, kar predstavlja 6,70% vseh uporabljenih živali. GS živali se uporabljajo za namen temeljnih raziskav, za proučevanje področja onkologije in endokrinologije.

Podrobnejši podatki za Slovenijo so dostopni [tukaj](#).

